

САМОТНІСТЬ 10-РІЧНОЇ ДИТИНИ У СВІТІ “ГЛОБАЛЬНОГО СЕЛА”

Świdrak Małgorzata

Державна Вища професійна школа імені С. Пігоня (м. Кросно, Польща)

доктор у галузі педагогічних наук

38-400 м. Krosno, ul. Rynek 1, Polska

malgoswid@op.pl

У статті розглядається проблема самотності 10-річної дитини у світі, наповненому цяцками, різноманітними подразниками, гонитвою дорослих за матеріальними цінностями, і тим самим, полишенням дитини самої на себе.

Artykuł dotyczy samotności dziecka 10-letniego w świecie pełnym błyskotek, różnorodnych bodźców, pogoni dorosłych za dobrami materialnymi i tym samym pozostawienia dziecka samemu sobie.

Samotność dotyka ludzi w każdym wieku, ale samotność dziecka jest szczególnie niepokojącym stanem.

Samotność, to stan który człowiek czasami wybiera dobrowolnie. W literaturze przedmiotu można wyróżnić różne rodzaje samotności np. samotność społeczną, kulturową, psychologiczną, interpersonalną, kosmiczną, moralną. Natomiast osamotnienie to zerwanie kontaktu z innymi ludźmi, a nawet z samym sobą.

Poczucie dziecięcego osamotnienia może mieć różne aspekty. Często określane jest jako sieroctwo duchowe, emocjonalne i psychiczne.

Źródłem osamotnienia dziecka należy poszukiwać w uwarunkowaniach środowiskowych, bowiem to dom rodzinny jest najważniejszym miejscem w którym dziecko dorasta, poznaje świat wartości, kształci się, rozwija itp.

Szybkie tempo życia XXI wieku, okresu tzw. globalnej wioski niesie ze sobą zmiany w postaci: dużego obciążenia zawodowego rodziców, braku autorytetów w rodzinie, nie okazywania miłości dzieciom przez rodziców, niewłaściwego sposobu spędzania wolnego czasu przez dzieci, nadmiernego obciążenia dzieci dodatkowymi zajęciami, negatywnymi oddziaływaniami mass mediów, niewłaściwym korzystaniem z multimediów przez dzieci itp.

Przeprowadzone badania porównawcze, dotyczące problemu osamotnienia z udziałem uczniów klas trzecich w dwóch szkołach podstawowych – miejskiej (w ilości 53 uczniów) oraz wiejskiej (w ilości 45 uczniów) wykazało, iż: dziecko 10-letnie często czuje się samotne. Wolny czas spędza samotnie oglądając telewizję. Zdarza się i tak, że dziecko w godzinach wieczornych przebywa samo w domu, bo rodzice są jeszcze w pracy. Stąd też telewizor, komputer i różne gry rekompensują dziecku brak członków rodziny. Na podstawie obserwacji, ankiet i rozmów z respondentami okazuje się, że dzieci czują się pokrzywdzone, odrzucone, apatyczne tylko dlatego, że rodzice muszą długo pracować. Dzieci skarżą się, że w ich rodzinach brakuje życzliwości, spokoju i zrozumienia. Dzieci pragną by rodzice przestali się kłócić, by w rodzinie było bezpieczne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że dzieci pragną by rodzice z nimi rozmawiali. Ważnym aspektem są wyjazdy rodziców poza granice kraju w celach zarobkowych, bowiem burzy to relacje między członkami rodziny, tęsknotę, niespełnioną potrzebę bezpieczeństwa. W takich sytuacjach, to dziadkowie są często powiernikami w rozwiązywaniu dziecięcych problemów.

Badania wykazują również że występują nadmiernie wymagający rodzice. Wówczas dzieci nie są akceptowane takie jakimi są. Niezadowolenie rodziców z wyników w nauce swoich dzieci sprawia, że dzieci wychowywane są w nadmiernym rygoryzmie co budzi w dzieciach bunt, a nawet chęć ucieczki z domu.

Na podstawie badań stwierdza się, że dzieci, które w swoich rodzinach mają oparcie, zwierzają się ze swoich problemów czują się w domu bezpieczne i szczęśliwe.

Dlatego należy dołożyć wszelkich starań by w rodzinach było jak najmniej dzieci z poczuciem osamotnienia. Aby w rodzinach nie rwały się tradycyjne więzi, nie dochodziło do zagubienia podstawowego kanonu wartości, miłość a zrozumienie było celem nadrzędnym każdego rodzica. Bowiem funkcjonowanie rodziny, postawy rodzicielskie, brak miłości, warunki życia, eurosieroctwo wpływa na funkcjonowanie dziecka w grupie rówieśniczej a potem na jego dalsze losy, powodzenie w relacjach z innymi ludźmi lub też osamotnienie .

Wspomaganie dzieci osamotnionych to bezinteresowna misja ludzi dobrej woli, w wyniku której może nastąpić przemiana zła w dobro, destrukcji w rozwój poprzez tworzenie warunków godnego życia potrzebnego do wszechstronnego rozwoju dziecka. Systematyczne jest również wprowadzanie dziecka w świat autotelicznych wartości oraz utrzymywanie kontaktów społecznych.

Bibliografia

1. Adamski F., *Rodzina. Wymiar społeczno – kulturowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002
2. Aksman J. i Pułka J. (red) *Konteksty wychowania i edukacji a kształcenie nauczycieli w rzeczywistości ponowoczesnej*, Wyd. Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne sp. z o.o - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2012
3. Aftab Parry, *Internet a dzieci. Uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Wyd. Prószyński i S - ka SA, Warszawa 2003
4. Bębas S. (red), *Zagrożenia i problemy współczesnej rodziny*, Wyd. Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu, Radom 2011
5. Chocholska P., Osipczuk M., *Uzależnienie od komputera i Internetu u dzieci i młodzieży*, Wydawca Hachette Polska sp. z o.o., Warszawa 2009
6. Covey Stephen R., *7 Nawyków szczęśliwej rodziny*, Dom wydawniczy REBIS Sp. z o.o., Poznań 2003
7. Duraj – Nowakowa K, Gruca- Miąsik U., (red) *Rodzina diagnoza, profilaktyka i wsparcie*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009
8. Dobson j. C., *Dzieci i wychowanie*, Oficyna Wydawnicza „Vocatio” Warszawa 2000.
9. Danilewicz W., *Rodzina ponad granicami Transnarodowe doświadczenia wspólnoty rodzinnej*, Wyd. Trans Humana, Białystok 2010
10. Eckersley W., *Jak pomóc dzieciom radzić sobie z lękiem*, Wydawnictwo „JEDNOŚĆ”, Kielce 2008
11. Gawęcka M., *Poczucie osamotnienia dziecka w rodzinie własnej*, Wydawnictwo MADO, Toruń 2005
12. Guz S. (red), *Dziecko a zagrożenia współczesnego świata*, UMCS, Lublin 2008
13. Holtkamp J, *Co ogłupia nasze dzieci? Nowe media jako wyzwanie dla rodziców,* Salwator, Kraków 2010
14. Izdebska J. i Szymanowka J. (red.) *Wielowymiarowość przestrzeni życia współczesnego dziecka*, Trans Humana, Białystok 2009
15. Izdebska J., *Dziecko osamotnione w rodzinie*, Wyd. Trans Humana, Białystok 2004
16. Izdebska J., *Dom rodzinny postrzegany przez dzieci*, Trans Humana Białystok, 2006
17. Izdebska J., *Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku*, Trans Humana, Białystok 2000.
18. Izdebska J. (red), *Media elektroniczne w życiu dziecka*, Trans Humana, Białystok 2008.
19. Janke A. W., (red) *Pedagogika rodziny na progu XXI wieku*, Wydawnictwo edukacyjne „AKAPIT”s.c., Toruń 2004
20. Kawula S., Brągiel, Janke A.W, *Pedagogika rodziny*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007
21. Karwowska – Struczyk M., *Dziecko i konteksty jego rozwoju*, Wyd. Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2007.
22. Koźmińska I., Olszewska E, *Z dzieckiem w świat wartości*, Świat Książki, Warszawa 2007.

23. Kossowski P., *Dziecko i reklama telewizyjna*, wyd. Żak, Warszawa 1999
24. Kwak A., Bieńko M. (red) *Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012
25. Muchacka B., Kraszewski K.(red), *Dziecko w świecie współczesnym*, Oficyna wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008,
26. Muszyński W. (red) *Więzi w małżeństwie i rodzinie – zaufanie, współdziałanie, zależność*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2011
27. Nowak B. M., *Rodzina w kryzysie Studium resocjalizacyjne*, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2012
28. Olearczyk T. *Ewa Sieroctwo i Osamotnienie*, Wyższa Szkoła Filozoficzno – Pedagogiczna, Wydawnictwo WAM, Kraków 2008
29. Reimann G., *Dzieci potrzebują uznania O tym jak właściwie chwalić i nagradzać*, Wydawnictwo „JEDNOŚĆ”, Kielce 2007
30. Stein A., *Dziecko z bliska zbuduj szczęśliwą relację*, Wyd. Mamanian, Warszawa 2012
31. Syndyk M., *Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa duchowego*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2001
32. Tyszka Z., *Rodzina we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu UAM, Poznań 2003
33. Tyszka Z. (red), *Rodzina w czasach szybkich przemian*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2002
34. Trawkowska D. (red) *Pomoc społeczna wobec rodzin Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę*, Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c., Toruń 211
35. Ziemska M. (red), *Rodzina współczesna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2001

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ПОЛЬЩІ ЯК ЧИННИК УПРАВЛІННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТВОРЦІВ

Słowik Anna

Державна Вища професійна школа імені С. Пігоня (м. Кросно, Польща)
доктор у галузі юридичних наук

У статті розглядаються нові польські правові положення, що стосуються комерціалізації вищими навчальними закладами результатів наукових досліджень, розробок та винаходів науковців. Метою дослідження є висвітлення діяльності польського уряду, яка спрямована на поліпшення інноваційності польських підприємств і використання наукового потенціалу вчених, які працюють в польських вищих навчальних закладах.

Od 1 października 2014 roku w polskim systemie prawnym obowiązują przepisy dotyczące „uwłaszczenia naukowców”. Dzięki nim naukowcy przy współpracy z zatrudniającymi je uczelniami mogą efektywniej pozyskiwać inwestorów, którzy dofinansują ich projekty badawcze. Wszelkie decyzje odnośnie komercjalizacji bezpośredniej lub pośredniej w przypadku uczelni publicznych podejmują Senaty tych uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznych - organy wskazane w ich statutach. Wskazane powyżej organy zarządzające uczelniami wyższymi tworzą regulaminy wewnątrzuczelniane określające sposoby zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej w tych jednostkach. Szczególną formą projektów badawczych z założenia nastawionych na komercjalizację rezultatów wyników badań, są strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych SPBNiPR, które od 2010 roku koordynuje w Polsce Narodowe